

ROBECO | 01.07.2023-30.09.2023

Active ownership report

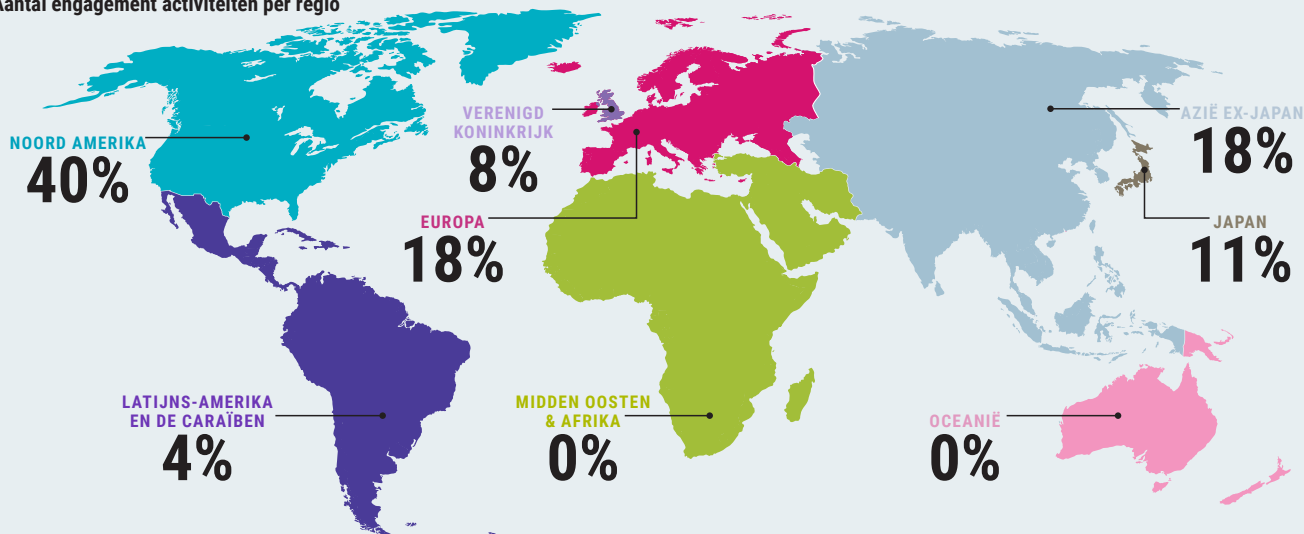

Rabobank Pensioenfonds

Experts in duurzaam beleggen van
ROBECOSAM

Q3|23 data engagement

Aantal engagement activiteiten per regio

Aantal engagement activiteiten per onderwerp*

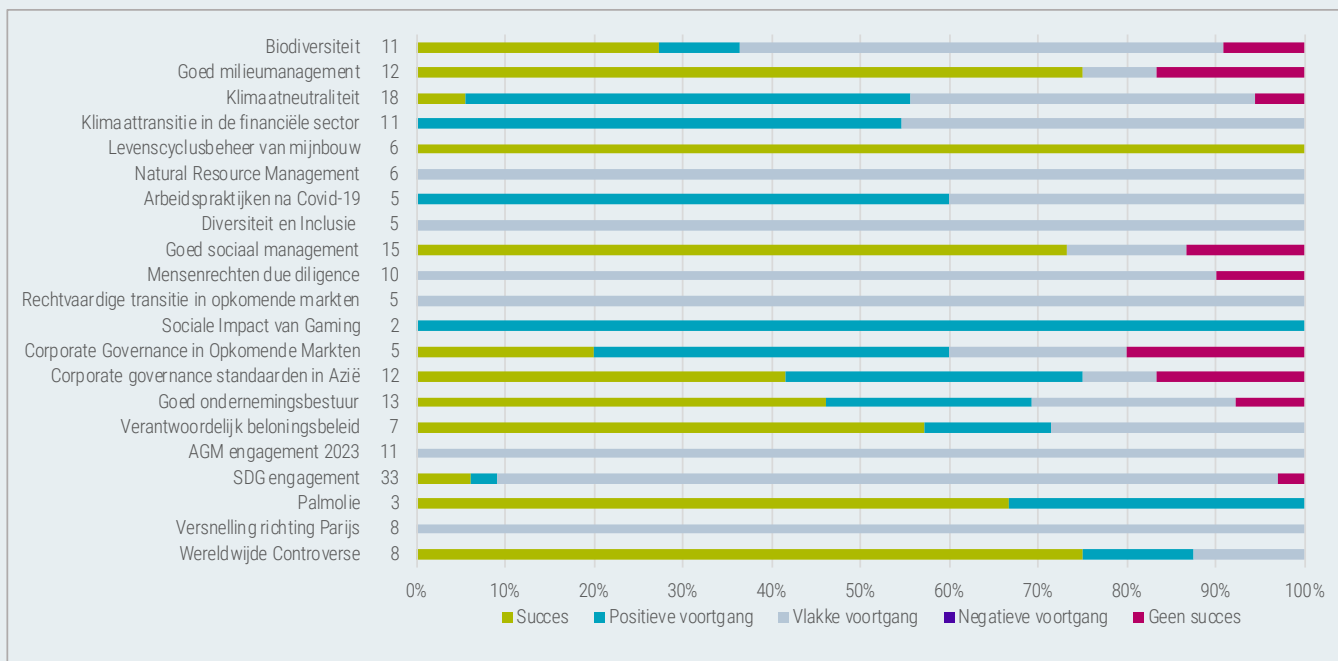
	Q1	Q2	Q3	Q4
Milieu	36	40	27	
Sociaal	13	18	11	
Corporate Governance	14	16	9	
Stemgerelateerd	7	2	4	
SDGs	18	18	21	
Wereldwijde controverse	5	5	4	
Totaal	93	99	76	

Aantal engagement activiteiten per contacttype

	Q1	Q2	Q3	Q4	YTD
Meeting	3	3	4		10
Conference call	65	68	42		175
Schriftelijke correspondentie	77	55	45		177
Aandeelhoudersresolutie	0	0	1		1
Analyse	13	29	18		60
Overig	1	5	0		6
Totaal	159	160	110		429

Voortgang per thema

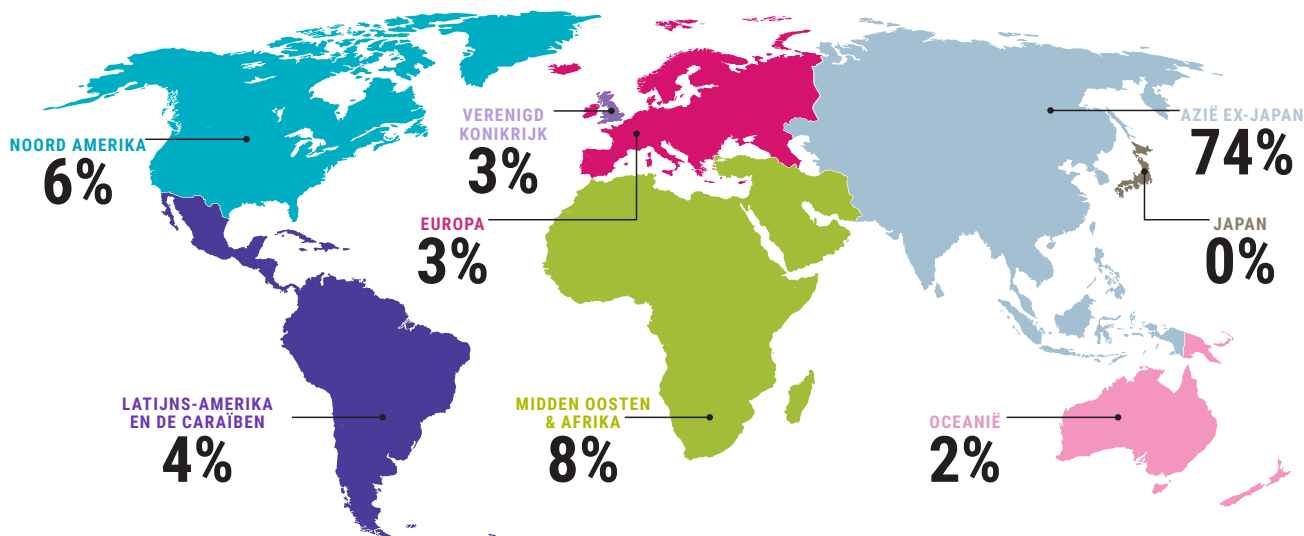
Thema's en aantal bedrijven onder engagement

* Voor meer informatie over Robeco's verschillende engagementtypes, verwijzen wij graag naar de bijlage aan het eind van dit rapport.

Q3|23 data voting

Gestemde aandeelhoudersvergaderingen per regio

Stem overzicht

	Q1	Q2	Q3	Q4	YTD
Totaal aantal vergaderingen waar is gestemd	192	812	219		1.223
Totaal aantal agenda-items gestemd	2.142	10.661	1.696		14.499
% Vergaderingen met minstens één stem tegen het management	63%	73%	56%		68%

Stemgedrag per voorstelcategorie

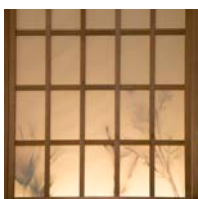
Inhoud

Rechtvaardige transitie in opkomende markten

Bij de transitie van een op fossiele brandstoffen gebaseerde economie naar duurzamere bedrijfsvoering moeten ondernemingen niet alleen rekening houden met de transitie van hun eigen activiteiten, maar ook met de gevolgen die deze transitie heeft voor hun belangrijkste belanghebbenden: werknemers, gemeenschappen en klanten. In dit interview vertelt engagement specialist Ghislaine Nadaud hoe ons nieuwe engagementthema ondernemingen helpt voorop te lopen in een sociaal rechtvaardige transitie.

6

Corporate governance in opkomende markten

Duidelijke verantwoordingsstructuren, transparante communicatie en een sterk beleid voor corporate governance zijn belangrijke vereisten voor duurzame groei op lange termijn, vooral in markten die nog in ontwikkeling zijn. In dit artikel laten we zien hoe onze engagement met ondernemingen en beleidsmakers in Hongkong, Zuid-Korea en andere opkomende markten blijft bijdragen aan betere corporate-governancepraktijken.

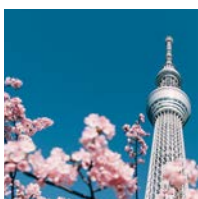
10

Engagement met overheden

We delen de belangrijkste inzichten van onze recente reis naar Brazilië en gaan in op onze engagement met overheid en bedrijfsleven over het beëindigen van ontbossing in het Amazonegebied. In dit artikel nemen we u mee naar onze gesprekken met het ministerie van Milieu, Planning en Inheemse Volkeren, Braziliaanse milieuhandhavings- en natuurbeschermingsinstanties, Braziliaanse vleesverpakkers en banken om te onderzoeken hoe de financiële sector kan helpen bij het stimuleren van transparantie en groene stimuleringsmaatregelen.

13

Stemmen bij volmacht

Het stemseizoen van 2023 was van cruciaal belang voor aandeelhouders in Japan, die hun aandeelhoudersrechten zijn gaan gebruiken om aan te dringen op meer verantwoorde bedrijfspraktijken. Ondertussen zien we wereldwijd toenemende aandacht voor financiële instellingen, die aanzienlijk meer aandeelhoudersvoorstellen met het verzoek om aanvullende maatregelen en informatie over hun impact op het klimaat hebben ontvangen dan in voorgaande jaren.

16

Inleiding

Om klimaatverandering tegen te gaan en de rijkdom van onze planeet te beschermen, moeten partijen over de hele wereld aan één touw trekken, van beleggers en ondernemingen tot maatschappelijke organisaties en regeringen. In deze kwartaalrapportage richten we ons op de reikwijdte van de engagements die zijn aangegaan om ondernemingen en de bredere samenleving in de juiste richting te sturen.

Om te beginnen vereist klimaatactie een holistische aanpak. Het beperken van milieu-impact is essentieel, maar mag niet ten koste gaan van werknemers, lokale gemeenschappen of andere kwetsbare belanghebbenden. Nadelige maatschappelijke gevolgen van klimaatmaatregelen van ondernemingen, zoals banenverlies door het terugschroeven van vervuilende activiteiten, moeten worden voorkomen. In een interview met onze engagement specialist Ghislaine Nadaud onderzoeken we wat ondernemingen kunnen doen om een sociaal 'rechtvaardige' transitie te ondergaan. In ons nieuwe engagementthema 'Rechtvaardige transitie in opkomende markten' gaan we in dialoog met ondernemingen uit verschillende sectoren, te beginnen met mijnbouw en energie, over het opstellen van ambities en strategieën voor een rechtvaardige transitie. De onderwerpen die aan bod komen, zijn onder meer het beoordelen en beheren van de sociale risico's van de transitie, het betrekken van belanghebbenden bij het vinden van duurzame oplossingen, en het creëren van best practices die als voorbeeld kunnen dienen voor branchegenoten.

Een andere invalshoek voor engagement komt naar voren in ons thema 'Corporate governance in opkomende markten', waarbij het niet alleen draait om ondernemingen, maar ook om de standaarden voor

corporate governance en de instanties die dergelijke standaarden vaststellen. Terugkijkend op de afgelopen drie jaar van de engagement zien we dat steeds meer beleidsmakers in Zuid-Korea, Hongkong en Japan actie ondernemen om de rapportagevereisten voor met name ondernemingen aan te scherpen. Zo hebben we in 2023 een bijdrage geleverd aan een brief van de Asian Corporate Governance Association aan de Hong Kong Stock Exchange, ter ondersteuning van en als aanvulling op een raadplegingsdocument over zijn aangescherpte klimaatgerelateerde rapportagevereisten voor beursgenoteerde ondernemingen, die ondernemingen verplichten een adequaat plan voor klimaatinzicht en de klimaattransitie te presenteren.

Om de cirkel rond te maken werpen we ook wat licht op onze engagement met overheden. In 2020 gingen we een dialoog aan met Brazilië over het beëindigen van ontbossing en sindsdien hebben we onze lopende dialogen met soevereine staten uitgebreid met Indonesië en Australië. In april van dit jaar hadden we de kans om verschillende ministeries, overheidsinstanties, ondernemingen en financiële instellingen persoonlijk te ontmoeten in Brazilië om maatregelen tegen ontbossing onder de nieuwe regering-Lula te bespreken. Tijdens de gesprekken hebben we contacten gelegd tussen belanghebbenden, oplossingen bekeken die voordelig zijn voor alle partijen, zoals het opzetten van traceerbaarheidssystemen op nationaal niveau, en onderzocht hoe beleggers kunnen helpen meer financiering vrij te maken voor de milieutransitie van het land. Zonder de gevoeligheden van dit soort engagements uit het oog te verliezen, schetsen we in het artikel de toegevoegde waarde van engagements tussen landen en beleggers, die we hopelijk steeds meer gaan zien.

De drie engagementthema's die in de derde kwartaalrapportage van dit jaar worden gepresenteerd, onderstrepen het belang van een harmonieuze benadering voor de engagement met ondernemingen, beleidsmakers en overheden. We zien een groeiend momentum in de invloed van onze dialogen en kijken ernaar uit onze engagement voort te zetten en te onderzoeken hoe onze eigen stem en die van onze klanten vorm kunnen blijven geven aan een groenere toekomst.

Carola van Lamoen
Head of Sustainable Investing

RECHTVAARDIGE TRANSITIE IN OPKOMENDE MARKTEN

Zorgen voor een rechtvaardige klimaattransitie

Ghislaine Nadaud – Engagement specialist

De inspanningen van ondernemingen om over te stappen van een economie op basis van fossiele brandstoffen die hulpbronnen uitput naar duurzamere praktijken nemen alsmaar toe. In dit proces moeten ondernemingen niet alleen rekening houden met de transitie van hun eigen activiteiten, maar ook met de gevolgen die deze transitie heeft voor hun belangrijkste belanghebbenden. Een rechtvaardige transitie is essentieel voor het realiseren van een duurzame en klimaatbestendige toekomst.

Wat is een rechtvaardige transitie en waarom is die zo belangrijk?

Voor iedereen is een rol weggelegd in het bewerkstelligen van een rechtvaardige transitie: overheden, ondernemingen en zelfs beleggers. In dit interview deelt engagement specialist Ghislaine Nadaud hoe ons nieuwe engagementthema ondernemingen helpt deze uitdaging het hoofd te bieden.

De transitie naar een CO₂-arme economie heeft naar verwachting gevolgen voor bijna 1,5 miljard werknemers wereldwijd. De UN Framework Convention on Climate Change heeft 1,47 miljard banen geïdentificeerd in sectoren die cruciaal zijn voor klimaatstabiliteit: landbouw (1 miljard), productie (200 miljoen), gebouwen (110 miljoen), transport (88 miljoen) en energie (30 miljoen).

Een rechtvaardige transitie benadrukt de noodzaak van een eerlijke en inclusieve benadering van het decarbonisatieproces. Naast werknemers wordt ook gekeken naar de gevolgen voor alle andere belanghebbenden die de effecten voelen, waaronder gemeenschappen, leveranciers en consumenten in de waardeketen, en burgers in het algemeen.

We stemmen onze aanpak af op de definitie van de International Labour Organization:

“ Een rechtvaardige transitie betekent het vergroenen van de economie op een zo eerlijk en inclusief mogelijke manier voor alle betrokkenen, door mogelijkheden voor waardig werk te creëren en niemand aan zijn lot over te laten. Het is een proces op weg naar een ecologisch duurzame economie, die goed beheerd moet worden en moet bijdragen aan de doelstellingen van waardig werk voor iedereen, maatschappelijke inclusie en het uitbannen van armoede.

Guidelines for a just transition towards environmentally sustainable economies and societies for all (2015)

Ondernemingen benaderen de transitie naar netto-nul uitstoot op verschillende manieren: overstappen van vervuilende industrieën naar de sector hernieuwbare energie, automatisering van productiepraktijken, en het afslanken of diversifiëren van de activiteiten. Wat al deze ondernemingen gemeen hebben, is dat mensen en gemeenschappen ze tot op de dag van vandaag hebben gesteund. Inzicht in de maatschappelijke gevolgen van de transitie naar netto-nul is voor beleggers essentieel om de financiële risico's van klimaatverandering beter te begrijpen.

Wat zijn de specifieke uitdagingen voor een rechtvaardige transitie in opkomende markten?

Het realiseren van een rechtvaardige transitie is een wereldwijde uitdaging, maar wel een die vooral relevant is voor opkomende markten. Opkomende markten zijn verantwoordelijk voor meer dan 95% van de toename van de wereldwijde uitstoot en zullen naar verwachting 90% van de wereldwijde bevolkingsgroei voor hun rekening nemen. Gezien hun sterke afhankelijkheid van sectoren met een hoge uitstoot, zoals kolenmijnbouw en landbouw, lopen ze een groot risico op een niet-duurzame, onrechtvaardige ontwikkeling.

Miljarden mensen worden geraakt door het banenverlies als gevolg van de transitie, dat nog wordt verergerd door een zwakke sociale zekerheid. Er zijn echter ook enorme kansen voor opkomende markten. Zo kan een rechtvaardige transitie hun economische landschap veranderen, banen opleveren, de VN Duurzame Ontwikkelingsdoelen (SDG's) bevorderen en hun wereldwijde reputatie verbeteren door een proactieve houding ten opzichte van klimaatverandering en sociale gelijkheid aan de dag te leggen. Door deze kansen te benutten, plaatsen opkomende economieën en ondernemingen zichzelf op een duurzaam groeitraject, ten gunste van hun bevolking en de planeet.

Waarom is een rechtvaardige transitie relevant voor beleggers?

Het decarboniseren van de economie vereist een grondige transformatie van verschillende sectoren, regio's en gemeenschappen. Door hun kapitaal te verplaatsen naar ondernemingen met een netto-nulstrategie sturen beleggers de transitie actief naar een CO2-arme toekomst. Los van de transformerende maatschappelijke en milieuvoordelen brengt een rechtvaardige transitie – in plaats van alleen een netto-nultransitie – duidelijke beleggingskansen met zich mee. Het stelt beleggers in staat systeemrisico's te beïnvloeden, beleggingsvooruitzichten te identificeren, essentiële factoren te herkennen die bijdragen aan waardecreatie op lange termijn, fiduciaire verantwoordelijkheden na te komen, en zich af te stemmen op economische, maatschappelijke en ecologische ontwikkelingsdoelstellingen.

Er zijn vijf belangrijke manieren waarop beleggers kwesties op het gebied van een rechtvaardige transitie effectief kunnen aanpakken: hun beleggingsstrategieën, engagement met ondernemingen, de allocatie van kapitaal, pleiten voor ondersteunend beleid en het vormen van allianties. Dit programma richt zich op de engagement met de ondernemingen waarin we beleggen, waarbij we erkennen dat alle vijf gebieden met elkaar verbonden zijn en noodzakelijk zijn voor een rechtvaardige transitie.

Hoe ziet Robeco's engagementbenadering voor een rechtvaardige transitie eruit?

De toenemende wereldwijde dialoog over de rechtvaardige transitie heeft geleid tot de oprichting van verschillende initiatieven van diverse belanghebbenden die een wereldwijde rechtvaardige transitie mogelijk willen maken. Dit zijn onder meer de Just Transition Guidelines van de International Labour Organization, Richtlijnen inzake Bedrijven en Mensenrechten van de VN, het Climate Action 100+-initiatief en de Just Transition Methodology van de World Benchmark Alliance. Deze kaders en benchmarks bieden vermogensbeheerders een basis om duidelijke doelen te stellen wanneer ze een engagement over de rechtvaardige transitie aangaan met ondernemingen waarin ze beleggen, waarmee ze zorgen voor geloofwaardigheid en tegelijkertijd greenwashing voorkomen. De kaders speelden voor ons een essentiële rol bij het ontwikkelen van de vijf engagementdoelstellingen die onze dialogen over de rechtvaardige transitie structureren.

De eerste engagementdoelstelling is gericht op de ambities en governance ten aanzien van de rechtvaardige transitie. De tweede doelstelling heeft betrekking op de engagement met belanghebbenden, om ervoor te zorgen dat ondernemingen mogelijk getroffen belanghebbenden identificeren en zich inzetten voor een aanhoudende sociale dialoog met hen. De derde doelstelling is gericht op de noodzaak van een plan voor een rechtvaardige transitie, met daarbij een duidelijke strategie voor risico's en kansen in verband met de rechtvaardige transitie. De vierde doelstelling betreft het identificeren, beoordelen en beheren van risico's, met de nadruk op sociale risico's en impact. De vijfde en laatste doelstelling heeft betrekking op de transparantie en rapportage van de onderneming over de voortgang met het oog op de rechtvaardige transitie.

Hoe heeft Robeco de ondernemingen voor het engagement-thema geselecteerd?

We hebben uitgebreid onderzoek gedaan om inzicht te krijgen in de industrieën die vertegenwoordigd zijn in onze portefeuille en in hun voortgang in het integreren van de principes van een rechtvaardige transitie. We probeerden de industrieën te identificeren met het meeste potentieel voor engagement en positieve impact, rekening houdend met belangrijke factoren zoals uitstootintensiteit, omvang van de industrie in de regio Azië-Pacific (APAC) en Zuid-Afrika, en initiatieven voor een rechtvaardige transitie in deze landen.

Na zorgvuldige analyse stelden we vast dat de mijnbouwsector en de energiesector het meest geschikt waren voor ons engagementproces. Daarna zijn we begonnen met een grondig selectieproces, waarbij we onze database hebben doorgelicht om ondernemingen te identificeren die actief zijn in de beoogde sectoren in de APAC-regio en Zuid-Afrika. We hebben deze ondernemingen onderworpen aan een strenge beoordeling op basis van hun afstemming op de relevante SDG's (SDG 7 Betaalbare en duurzame energie, SDG 8 Waardig werk en economische groei en SDG 13 Klimaatactie) en onze eigen klimaatscores.

Vervolgens hebben we een aantal van onze klanten en de betreffende beleggingsteams geraadpleegd om inzicht te krijgen in hun beleggingsbenadering en visie op potentieel aantrekkelijke ondernemingen. We hebben een aantal ondernemingen geselecteerd om hun geschiktheid voor engagement verder te beoordelen, waarbij we rekening hebben gehouden met hun decarbonisatiestrategie, hun initiatieven om de rechten van werknemers en lokale gemeenschappen te beschermen, en hun trainingsprogramma's om personeel bij of om te scholen. Als resultaat van dit proces hebben we zes ondernemingen geselecteerd voor engagement onder het thema rechtvaardige transitie.

Hoewel de rechtvaardige transitie relevant is voor de wereldeconomie en dus voor alle sectoren, zijn onze engagementactiviteiten in de eerste plaats gericht op de energie- en de mijnbouwsector, vanwege hun grotere potentieel op het gebied van decarbonisatie en hun maatschappelijke belang voor opkomende markten. In de toekomst zullen we onze engagement uitbreiden naar andere belangrijke sectoren, waaronder landbouw, bouw, transport en financiële dienstverlening.

Hoe nu verder?

Het is onvermijdelijk dat de uitdagingen en kansen in verband met de rechtvaardige transitie per regio verschillen. Om deze uitdagingen het hoofd te bieden en de hierboven beschreven kansen te benutten is een uitgebreide benadering op maat essentieel. Dit omvat strategische beleggingen in duurzame oplossingen, beleid op maat dat economische groei, sociale gelijkheid en ecologische duurzaamheid met elkaar in evenwicht brengt, en samenwerking met overheden, ondernemingen en maatschappelijke organisaties.

Ondernemingen spelen een centrale rol in het garanderen van een rechtvaardige transitie door duurzame praktijken te omarmen, lokale innovatie te stimuleren, groene banen te creëren, te pleiten voor ondersteunend beleid en transparant te rapporteren. Beleggers moeten dit sturen door zorgen over de rechtvaardige transitie te beoordelen en aan te pakken in hun beleggingsbeslissingen.

“ Wat al deze ondernemingen gemeen hebben, is dat mensen en gemeenschappen ze tot op de dag van vandaag hebben gesteund [en dus] is inzicht in de maatschappelijke gevolgen van de transitie naar netto-nul cruciaal.

Ghislaine Nadaud

CORPORATE GOVERNANCE IN OPKOMENDE MARKTEN

Rapportage en kapitaalallocatie verbeteren in Azië

Ronnie Lim – engagement specialist

Onze engagement in opkomende markten is gericht op ondernemingen en is bottom-up van aard. We hebben vijf brede engagementdoelstellingen en tot nu toe is de meeste positieve voortgang geboekt voor de doelstelling gericht op verbetering van de rapportage voor de kapitaalmarkten.

Onze belangrijkste subdoelstelling met betrekking tot rapportages is ondernemingen te vragen een beschrijvende of 'niet-financiële' rapportage over belangrijke kwesties te verstrekken of die te verbeteren. Beursgenoteerde ondernemingen uit China en Hongkong verstrekken weliswaar jaarlijks zo'n beschrijvende rapportage (bijvoorbeeld in de vorm van een voorzittersverklaring of een ESG-verslag), maar in onze ogen bestaat de inhoud daarvan grotendeels uit standaardteksten. We hebben uitgelegd wat voor ondernemingen de voordelen zijn van betekenisvolle rapportages en het openbaar maken van doelstellingen om hun verantwoording voor resultaten te verbeteren.

Een andere engagementdoelstelling is het verbeteren van de manier waarop ondernemingen kapitaal alloceren door dit transparanter en effectiever te doen. In de minder succesvolle engagementcases zagen we dat ondernemingen een gebrekkige basiskennis over waardecreatie aan de dag legden, niet bereid waren een consistent dividendbeleid te overwegen, of geen financiële strategie openbaar wilden maken. Deze achterblijvers probeerden hun aanpak te rechtvaardigen op grond van behoud van concurrentievermogen.

“ (Ondernemingen die het belang inzien van het communiceren van een robuuste financiële strategie naar de kapitaalmarkten), worden doorgaans beloond met hogere ratings van externe analisten en met hogere waarderingen door de markten.

Ronnie Lim

In de succesvollere engagementcases verbeterden ondernemingen niet alleen gestaag hun aandeelhoudersrendement, maar begrepen ze ook hoe belangrijk het is een robuuste financiële strategie te communiceren naar de kapitaalmarkten. Die ondernemingen worden doorgaans beloond met hogere ratings van externe analisten en met hogere waarderingen door de markten.

We zijn actief lid van de Asian Corporate Governance Association (ACGA) en werken samen aan de implementatie van effectieve corporate-governancepraktijken op het hele continent. We zijn met de ACGA vooral actief in Japan, Hongkong en Zuid-Korea.

In juli 2023 diende de ACGA een brief in bij de Hong Kong Stock Exchange (HKEX) over haar consultatiedocument met betrekking tot de verbetering van klimaatgerelateerde rapportages binnen het bestaande ESG-raamwerk. De beurs heeft alle genoteerde ondernemingen verplicht klimaatgerelateerde informatie op te nemen in hun ESG-verslagen, wat een verbetering betekent ten opzichte van de bestaande 'naleven of uitleggen'-regel. De ACGA liet in haar reactie weten dit leiderschap van HKEX te steunen, terwijl er

ook specifieke opmerkingen werden gemaakt over het belang voor beleggers om betekenisvolle informatie te ontvangen over de manier waarop besturen klimaatkwesties aanpakken.

In markten zoals Zuid-Korea rapporteren ondernemingen over het algemeen alleen het minimum dat de regelgeving vereist, bijvoorbeeld door hun jaarrekening bekend te maken en een oppervlakkig corporate-governancerapport in te dienen. In 2022 kwamen de Korea Exchange (KRX) en de Financial Services Commission (FSC) met een herziening van de richtlijnen voor verplichte corporate-governancerapportages voor beursgenoteerde ondernemingen.

De verplichte indiening is uitgebreid naar ondernemingen die genoteerd staan aan de Korea Composite Stock Price Index (KOSPI) met een totaal vermogen van KRW 1 biljoen (EUR 700 miljoen) of meer, en het totale aantal ondernemingen dat verplicht is een corporate-governancerapport in te dienen neemt naar verwachting aanzienlijk toe. In het bijzonder moeten ondernemingen een toelichting geven aan hun aandeelhouders over alle details van en redenen voor beslissingen van de raad van bestuur over interne transacties met verbonden ondernemingen en self-dealings waar het management en grootaandeelhouders bij betrokken zijn. We hopen dat dit het aantal schimmige transacties binnen groepen in Zuid-Korea beperkt en dat dit ten goede komt aan minderheidsaandeelhouders.

Concluderend kunnen we enige positieve voortgang melden in het verbeteren van betekenisvolle rapportages aan beleggers bij sommige ondernemingen in opkomende markten, en zelfs zichtbaar leiderschap in het geval van klimaatgerelateerde rapportages in Hongkong. De voortgang op het gebied van efficiënte kapitaalallocatie blijft wisselend, maar we gaan door met deze belangrijke doelstelling.

CASE STUDY

WOONGJIN COWAY

Woongjin Coway is een Zuid-Koreaanse verhuurder van o.a. water- en luchtfilter apparatuur. Na de overname van een belang van 20% in Coway door Netmarble zijn we een engagement aangegaan waarin we uitleg vroegen over de criteria die waren gebruikt om de overname te doen.

We hebben uitgelegd wat de voordelen zijn van het openbaar maken van een bedrijfsstrategie die rekening houdt met materiële risico's en kansen en die wordt ondersteund door een financiële strategie. We hebben de onderneming ook aanbevolen haar beschrijvende rapportage te verbeteren.

De rapportage van Coway is verbeterd, maar blijft wel zwak in vergelijking met die van branchegenoten. De prestaties van de onderneming hadden te lijden onder een gebrek aan zekerheid in de managementstrategie en onder een daling van de dividenduitkering, waardoor we de engagement uiteindelijk als niet-succesvol hebben afgesloten.

SAMSUNG ELECTRONICS

Samsung Electronics is een Zuid-Koreaans elektronicaconglomeraat. Sinds 2017 zijn we met Samsung in dialoog over onderwerpen als het verbeteren van de rapportage over de niet-financiële strategie, de kapitaaluitgaven en de samenstelling van de raad van bestuur. We combineerden een individuele engagement met een gezamenlijke engagement met andere beleggers.

Sinds het begin van de engagement heeft Samsung de diversiteit van het bestuur en het aantal onafhankelijke bestuurders vergroot. Alle belangrijke investeringsbeslissingen worden nu beoordeeld door het gehele bestuur, met subcommissies die volledig bestaan uit onafhankelijke bestuurders. Samsung is bovendien begonnen met het publiceren van de strategie voor elk van haar activiteiten en heeft haar milieurapportage versterkt.

ENGAGEMENT MET OVERHEDEN

Een frisse wind in de Amazone

Claire Ahlborn – engagement specialist

Om de huidige milieucrisis op te lossen “heeft onze wereld klimaatactie op alle fronten nodig: alles, overal, tegelijkertijd”. Dat zei secretaris-generaal António Guterres van de Verenigde Naties in maart. Het is mogelijk een einde te maken aan de huidige klimaat- en biodiversiteitscrisis, maar daar is wel urgente actie van elke sector en elk land voor nodig. Toch richtten beleggers zich van oudsher op slechts één deel van de taart: ondernemingen. Daarbij zagen ze hun fiduciaire plicht over het hoofd als het gaat om het aangaan van een dialoog met overheden en beleidsmakers.

Engagement samenvatting

Toen we dit jaar in Brazilië waren, hebben we gesproken met 5 overheidsinstanties, de Braziliaanse Centrale Bank en 4 bedrijven.

De afgelopen jaren zijn landen over de hele wereld herhaaldelijk bij elkaar gekomen om collectieve maatregelen toe te zeggen voor onderwerpen die uiteenlopen van armoede en gezondheid tot klimaat en biodiversiteit, maar de voortgang verloopt vaak te traag. Voor het eerst in decennia is de progressie die werd geboekt bij het behalen van de Duurzame Ontwikkelingsdoelen (SDG's) van de Verenigde Naties teruggedraaid – een derde van de 17 SDG's laat nu negatieve voortgang zien.

En hoewel 194 soevereine staten hebben toegezegd het Akkoord van Parijs te steunen, zijn de inspanningen nog altijd niet hoog genoeg, volgens de laatste waarschuwing van het Intergovernmental Panel on Climate Change die eerder dit jaar verscheen.

Hetzelfde geldt voor de biodiversiteit. Bijna 200 landen hebben afgesproken het nieuwe Kunming-Montreal Global Biodiversity Framework, dat eind 2022 is opgesteld, te implementeren, met inbegrip van de '30x30-doelstelling' waarvoor in 2030 30% van de biodiversiteit op aarde beschermd moet zijn. Er moeten echter nog duidelijke nationale strategieën en actieplannen op het gebied van biodiversiteit worden opgesteld.

Zoeken naar afgestemde oplossingen

De nationale ambities zijn er dus wel, maar de acties moeten worden versneld. Voor beleggers in staatsobligaties is hier een belangrijke rol weggelegd, omdat zij de uitgevende landen kunnen stimuleren en ondersteunen de milieudiensten waar hun economieën en het levensonderhoud van hun burgers afhankelijk van zijn te

beschermen en erin te investeren. Bovendien kan samenwerking met beleggers overheden een beter inzicht geven in de duurzaamheidsgerelateerde behoeften van de financiële markten en hoe ze die kunnen inzetten om de toegang tot kapitaal te verbeteren.

Beleggers moeten echter voorzichtig zijn. Een gekozen regering vertegenwoordigt de behoeften van haar bevolking, met als belangrijkste verantwoordelijkheid het welzijn van het land op lange termijn. Dit mag geen afbreuk doen aan de materialiteit van onze huidige milieucrisis, maar de afspraken moeten wel in lijn zijn met de behoeften van de belangrijkste belanghebbenden van een regering. En de oplossingen moeten passend en nuttig zijn voor de mensen die ze vertegenwoordigen.

Engagement aangaan met overheden

Om te onderzoeken hoe engagement met nationale overheden kan worden toegepast, zoomen we in op onze engagement met Brazilië waarmee we de regering willen ondersteunen bij het beëindigen van ontbossing in het Amazonegebied. De engagement is gestart in 2020 als onderdeel van het gezamenlijke beleggersplatform Investor Policy Dialogue on Deforestation (IPDD) en vormde het begin van onze inspanningen op het gebied van engagement met landen. Sindsdien hebben we onze engagement met landen uitgebreid met Indonesië en Australië, waarbij we ook een dialoog zijn aangegaan met verschillende

belanghebbenden – van (sub)nationale autoriteiten tot maatschappelijke organisaties. De engagements zijn gericht op belangrijke natuurgerelateerde SDG's met grote materialiteit voor beleggers, waarbij elk land in onze ogen zou profiteren van de steun van de internationale financiële sector. Met Brazilië en Indonesië worden gesprekken gevoerd over het behalen van SDG 15 (Leven op het land), gericht op het beëindigen van ontbossing, terwijl de gesprekken met Australië gericht zijn op SDG 13 (Klimaatactie).

Brazilië

Brazilië – waar 60% van het Amazonebekken ligt, het grootste regenwoud en de grootste koolstofput ter wereld – speelt een sleutelrol in de strijd tegen klimaatverandering. Van oudsher staat het beschermen van de waarde van het regenwoud echter op gespannen voet met de economische voordelen van de groei van de Braziliaanse landbouwsector, die naar schatting 29% van het bbp van het land vertegenwoordigt. Recente studies hebben aangetoond dat groei van de landbouwproductie mogelijk is zonder verdere geografische uitbreiding, vooral in de veesector die wordt gezien als een van de belangrijkste aanjagers van ontbossing. Maar het gebrek aan stimulansen en financiële stromen gericht op meer efficiëntie in de landbouw staan de transitie van de sector veelal in de weg.

In 2022 noteerde Brazilië dan ook het

“Beleggers kunnen overheden een beter inzicht geven in de duurzaamheidsgerelateerde behoeften van de financiële markten en hoe ze die kunnen inzetten om de toegang tot kapitaal te verbeteren.”

Claire Ahlborn

hoogste verlies aan tropische bomen ter wereld. Onder het regime van voormalig president Jair Bolsonaro (van 2019 tot 2022) is de ontbossing met 75% toegenomen ten opzichte van het gemiddelde van de afgelopen tien jaar en nu pas begint de ontbossing weer af te nemen, doordat de nieuwe regering van president Lula ernaar streeft de ontbossing tegen 2030 uit te bannen.

Tot dusver

De engagement vindt plaats op veel verschillende niveaus: het raadplegen, verbinden en vertegenwoordigen van de standpunten van lokale maatschappelijke organisaties, overheidsinstanties en zelfs ondernemingen, die belangrijke bondgenoten kunnen worden in de milieutransitie van het land.

Interessant genoeg was het het Braziliaanse bedrijfsleven dat de aanvankelijke transitie leidde, toen ondernemingen gezamenlijk een strategie ontwikkelden om ontbossing tegen te gaan. De regering gaf pas eind 2021 toe aan de druk om actie te ondernemen, toen het land tijdens de klimaatconferentie COP26 de Glasgow Leaders' Declaration on Forests and Land Use ondertekende, waarmee het toezegde verlies van bossen en aantasting van land een halt toe te roepen en terug te draaien voor 2030. Toch bleef de voortgang stagneren tot de nieuwe regering aantrad in 2023.

In april 2023 reisden Robeco en andere IPDD-leden af naar Brazilië om ontbossingsmaatregelen onder de nieuwe regering te bespreken. We spraken onder meer met vertegenwoordigers van het ministerie van Milieu, Planning en Inheemse Volkeren en met suborganisaties van de overheid, zoals milieuhandhavingsinstantie IBAMA, om te weten te komen of politieke beloften werden nagekomen.

Het probleem opsporen

De dialoog is gericht op het vinden van systematische oplossingen van maatschappelijk belang voor het ontbossingsprobleem. Een van de oplossingen die tijdens ons bezoek aan

bod kwamen, had betrekking op het vergroten van de transparantie en traceerbaarheid van cijfers over de toeleveringsketen van vee, wat ondernemingen beter in staat zou stellen ontbossing tegen te gaan.

Hoewel gegevensbescherming en het behoud van lokale concurrentie gewaarborgd moeten worden, zouden oplossingen als het opzetten van een toegankelijk en betrouwbaar nationaal systeem voor het traceren van vee en het monitoren van ontbossing, zoals die al bestaat in de staat Pará in de vorm van het Selo Verde-platform, de efficiëntie en verantwoording in de private sector vergroten.

Bovendien zou zo'n systeem ervoor zorgen dat wordt voldaan aan de huidige eisen van de EU Deforestation Directive, die traceerbaarheid op boerderijniveau van soja en vee-gerelateerde import in de Europese Unie vereist. Tot slot zou een centraal traceerbaarheidssysteem het land kunnen helpen bredere criminele activiteiten en belastingontwijking te bestrijden, die vaak verband houden met illegale ontbossing.

Kansen creëren

Wat incentivering betreft hebben we tijdens onze recente reis naar Brazilië veel gesproken over het ontsluiten van nieuwe kanalen om de groene transitie van het land te financieren. We hebben met de centrale bank van Brazilië en Banco do Brasil onderzocht hoe we lokale duurzame creditmarkten kunnen versterken door de ontwikkeling van duidelijkere taxonomieën en verificatiesystemen te stimuleren. De gesprekken weerspiegelen de groeiende lokale en internationale vraag naar groene beleggingsproducten in de reële economie, zoals bijvoorbeeld blijkt uit het plan van het Braziliaanse ministerie van Financiën om voor het eerst staatsobligaties uit te geven die gekoppeld zijn aan het ecologische transitieplan van het land.

Tegengestelde standpunten

De nieuw gekozen regering lijkt achter haar campagnebeloften uit 2022 te staan, de samenwerking tussen ministeries te

bevorderen en de budgetten voor milieubescherming en -handhaving te verhogen door onder meer het Amazonefonds nieuw leven in te blazen.

De anti-milieulobby blijft echter sterk in het Braziliaanse congres en in delen van de landbouwsector, waardoor er vraagtekens gezet moeten worden bij de begrotings- en voortgangsplannen. Toch levert weerstand ook een kans op voor engagement, aangezien het wijst op een noodzaak voor dialoog en op het belang van het vinden van gunstige oplossingen voor alle partijen.

Stemmen bij volmacht

Antonis Mantsokis – Active ownership specialist
Manuel Sobral – Active ownership analyst

Het stemseizoen van 2023 was van cruciaal belang voor aandeelhouders in Japan, die hun aandeelhoudersrechten zijn gaan gebruiken om aan te dringen op meer verantwoorde bedrijfspraktijken. Ondertussen zien we wereldwijd toenemende aandacht voor financiële instellingen, die aanzienlijk meer aandeelhoudersvoorstellen met het verzoek om aanvullende maatregelen en informatie over hun impact op het klimaat hebben ontvangen dan in voorgaande jaren.

HET STEMSEIZOEN IN JAPAN: ESG, DIVERSITEIT EN AANDEELHOUDERS-ACTIVISME OMARMEN

Dit jaar was het stemseizoen in Japan een cruciaal moment voor aandeelhouders om invloed uit te oefenen op corporate governance en te pleiten voor verandering. Er waren enkele opvallende trends te zien, die een veranderend landschap markeren waarin prioriteit wordt gegeven aan factoren op het gebied van milieu, maatschappij en governance (ESG), meer diversiteit en inclusie wordt nagestreefd, en sterkere aandeelhoudersrechten en verantwoording worden geëist.

In lijn met wereldwijde trends leggen aandeelhouders in veel Japanse ondernemingen meer nadruk op ESG-overwegingen. Ze vragen om meer transparantie en verantwoording, vooral over zaken die verband houden met klimaatverandering, diversiteit en duurzaamheid. Zo stemden aandeelhouders tijdens de recente aandeelhoudersvergadering van een Japanse 'megabank' over voorstellen waarin de onderneming werd verzocht een transitieplan op te stellen en openbaar te maken om de voetafdruk van zijn leningen en investeringen in overeenstemming te brengen met het Akkoord van Parijs.

Daarnaast komen de aandeelhouders van Japanse ondernemingen op voor hun rechten en eisen ze meer inspraak in het besluitvormingsproces. Er werd een recordaantal aandeelhoudersvoorstellen ingediend bij ondernemingen, waarin werd aangedrongen op verbeteringen in het bestuur en op hogere aandeelhoudersrendementen. Deze voorstellen omvatten een reeks initiatieven, zoals oproepen tot terugkoop van eigen aandelen en hogere dividenden.

Robeco beoordeelt al deze aandeelhoudersvoorstellen afzonderlijk en over het algemeen steunen we voorstellen die tot doel hebben de transparantie over materiële ESG-kwesties te vergroten en aandeelhouderswaarde op lange termijn te creëren. Bij het beoordelen van de voordelen van deze aandeelhoudersvoorstellen hebben we echter talrijke gevallen geconstateerd

waarin de tekst van het voorstel te dwingend was, en daarom hebben we besloten deze niet te steunen.

Daarnaast wordt in Japan steeds meer nadruk gelegd op een grotere genderdiversiteit in het bestuur van ondernemingen. Aandeelhouders pleiten er steeds vaker voor concrete doelstellingen op te nemen in de regels voor beursnoteringen en in de Corporate Governance Code, als teken van hun commitment voor het bevorderen van divers en inclusief leiderschap.

De Asian Corporate Governance Association (ACGA), waar Robeco lid van is, heeft aanbevolen de Corporate Governance Code de komende jaren aan te passen om zowel beursgenoteerde als niet-beursgenoteerde ondernemingen te stimuleren de rol van vrouwen in het bestuur en het management te vergroten. Premier Fumio Kishida heeft ingestemd met een doelstelling om in 2030 ten minste 30% van de leidinggevende functies voor alle ondernemingen in de belangrijkste markten door vrouwen te laten bekleden – een ambitieus doel. De premier heeft de lat hoger gelegd met zijn commentaar, waarin hij de nadruk legde op het belang van vrouwelijke leiders voor de duurzaamheid van de Japanse economie op lange termijn.

Concluderend kunnen we stellen dat we dit stemseizoen in Japan een forse verschuiving in de prioriteiten van aandeelhouders hebben gezien, waarbij ESG-overwegingen, diversiteit, aandeelhoudersrechten, hervormingen op het gebied van governance en waardecreatie op lange termijn hoog op de agenda stonden. Aandeelhouders blijven hun stemrecht gebruiken om positieve verandering teweeg te brengen, transparantie te bevorderen en ondernemingen ter verantwoording te roepen. Deze trends geven het Japanse ondernemingslandschap een nieuwe vorm, nu aandeelhouders actief bijdragen aan de ontwikkeling van corporate-governancepraktijken en de weg vrijmaken voor een duurzamere en meer inclusieve toekomst.

DE ROL VAN FINANCIËLE INSTELLINGEN IN DE STRIJD TEGEN KLIMAATVERANDERING

Beleidsmakers, beleggers en de samenleving als geheel zijn zich er steeds meer van bewust dat financiële instellingen de financiering van activiteiten moeten verminderen die een aanzienlijke uitstoot van broeikasgassen veroorzaken. Tegelijkertijd moeten ze de financiering van CO₂-arme oplossingen opschroeven om de transitie naar een uitstoot van netto-nul in 2050 mogelijk te maken. Dit zien we ook terug in het Akkoord van Parijs, waarin uitdrukkelijk de noodzaak wordt erkend om "financieringsstromen verenigbaar te maken met een traject naar een lage uitstoot van broeikasgassen en klimaatbestendige ontwikkeling".

Bovendien wordt in het rapport van het Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC) uit 2023 benadrukt dat op korte termijn dringend klimaatmaatregelen nodig zijn en dat de toegang tot financiële middelen moet worden verbeterd. In het rapport wordt gesteld dat "om de klimaatdoelstellingen te halen, zowel de financiering voor aanpassing als die voor mitigatie vele malen hoger moet worden". Financiering is een cruciale factor geworden voor klimaatactie en financiële instellingen moeten de risico's van klimaatverandering meenemen in hun besluitvorming.

In reactie op deze trends leggen beleggers steeds meer nadruk op de belangrijke rol die financiële instellingen kunnen spelen in de transitie naar netto-nul. Dat is naar voren gekomen uit tal van samenwerkingsinitiatieven en ook tijdens het stemseizoen van dit jaar, toen veel beleggers aandeelhoudersvoorstellen voor rapportage over transitieplanning steunden op de aandeelhoudersvergaderingen van banken.

Tijdens het stemseizoen van 2023 ontvingen financiële instellingen zeer veel aandeelhoudersvoorstellen met het verzoek om aanvullende maatregelen en informatie over hun impact op het klimaat. Beleggers eisen steeds vaker van financiële instellingen dat ze laten zien hoe ze de transitie naar netto-nul

ondersteunen, en een van de meest voorkomende verzoeken van aandeelhouders is de invoering van een jaarlijks voorstel van het management waarin de klimaatstrategie van de onderneming wordt uiteengezet – de Say on Climate.

De invoering hiervan stelt aandeelhouders in staat ondernemingen ter verantwoording te roepen voor hun transitieplannen en helpt ze ondernemingen te stimuleren om duidelijke actieplannen voor de financiering van de klimaattransitie te ontwikkelen en te introduceren. In dezelfde geest hebben aandeelhouders ondernemingen ook gevraagd een tijdgebonden uitfaseringsbeleid in te voeren voor het verstrekken van krediet voor nieuwe exploratie en ontwikkeling van fossiele brandstoffen. Dit is bedoeld om de herallocatie van kapitaal naar duurzamere oplossingen verder te ondersteunen, in lijn met de doelstellingen van het Akkoord van Parijs.

Tot slot betreft een ander vaak ingediend verzoek van aandeelhouders het aannemen van wetenschappelijk onderbouwde doelstellingen voor het terugdringen van de uitstoot van broeikasgassen, met als doel financiële instellingen te stimuleren een duidelijk pad uit te stippelen naar halvering van de door hen gefinancierde uitstoot in 2030 en naar een uitstoot van netto-nul in 2050.

In lijn met de groeiende verwachtingen van aandeelhouders hebben verschillende beleggersinitiatieven, zoals de Banks Working Group van de Institutional Investors Group on Climate Change (IIGCC), de afgelopen jaren aan belang gewonnen. Deze werkgroep werd in april 2021 opgericht na de publicatie van een reeks verwachtingen van beleggers voor de bankensector, met onderwerpen als afstemming op de doelen in het Akkoord van Parijs, governance van klimaatrisico's, en rapportage.

Sindsdien werkt de IIGCC samen met het Global Climate Transition Centre van het Transition Pathway Initiative (TPI Centre) om de verwachtingen van beleggers voor

banken verder te ontwikkelen en te verfijnen. Onlangs heeft deze samenwerking geresulteerd in de publicatie van een Net Zero Standard for Banks, die beleggers in staat stelt banken goed te beoordelen en met ze in gesprek te gaan over hun transitieplannen voor netto-nul.

Op basis van de verwachtingen van de IIGCC heeft Robeco ook een beoordelingsraamwerk voor klimaatverandering ontwikkeld voor o.a. de financiële sector. Met behulp van dit raamwerk beoordelen we op basis van verschillende indicatoren hoe goed banken omgaan met de transitie naar netto-nul, waarbij we onder meer kijken naar hun commitment aan netto-nul, de openbaarmaking van hun doelen voor uitstootreductie voor de korte, middellange en lange termijn, hun decarbonisatiestrategie en klimaatgovernance. De uitkomsten van deze beoordeling worden niet alleen gebruikt voor onze engagementactiviteiten, maar ook voor het uitbrengen van stemmen tijdens de aandeelhoudersvergaderingen van de financiële instellingen in kwestie.

Een negatieve beoordeling leidt tot een stem tegen het management over een bepaald agendapunt. Met deze geïntegreerde benadering willen we duurzame bedrijfspraktijken in de financiële sector bevorderen en het management stimuleren waarde voor de lange termijn te creëren door klimaatgerelateerde risico's te vermijden en de kansen van een CO2-arme, duurzame ontwikkeling te benutten.

Thema's en ondernemingen in 2023

MILIEU

Biodiversiteit

Archer-Daniels-Midland Co
Barry Callebaut AG
Bridgestone Corp
Cie Generale des Etablissements Michelin
SCA
Kimberly-Clark Corp
Hershey Co/The
Mondelez International Inc
Ryohin Keikaku Co Ltd
Signify NV
Unilever PLC
VF Corp

Goed milieumanagement

Alexandria Real Estate Equities Inc
LONGi Green Energy Technology Co Ltd

Klimaatneutraliteit

Anglo American PLC
ArcelorMittal SA
Berkshire Hathaway Inc
BlueScope Steel Ltd
BP PLC
CRH PLC
Ecopetrol SA
Enel SpA
Exxon Mobil Corp
HeidelbergCement AG
Hyundai Motor Co
JFE Holdings Inc
LyondellBasell Industries NV
Marathon Petroleum Corp
Phillips 66
Rio Tinto PLC
Shell PLC

Klimaattransitie in de financiële sector

Australia & New Zealand Banking Group Ltd.
Bank of America Corp
Barclays PLC
BNP Paribas SA
Citigroup Inc
DBS Group Holdings Ltd
HSBC Holdings PLC
ICICI Bank Ltd
ING Groep NV
JPMorgan Chase & Co
Sumitomo Mitsui Financial Group Inc

Levenscyclusbeheer van mijnbouw

Barrick Gold Corp.

Natural Resource Management
CF Industries Holdings Inc
Diageo PLC
OCI NV
PepsiCo Inc
Severn Trent PLC
United Utilities Group PLC

SOCIAAL

Arbeidspraktijken na Covid-19

Accor SA
InterContinental Hotels Group PLC
Marriott International Inc/MD
Meituan
Walmart Inc

Diversiteit en Inclusie

Eli Lilly & Co
Netflix Inc
Oracle Corp
Taiwan Semiconductor Manufacturing Co Ltd
Thermo Fisher Scientific Inc

Goed sociaal management

Baidu Inc
Tencent Holdings Ltd
Tesco PLC

Mensenrechten due diligence voor conflict- en hoogrisicogebieden

Bharat Electronics Ltd
Booking Holdings Inc
Cemex SAB de CV
Fast Retailing Co Ltd
HeidelbergCement AG
Hon Hai Precision Industry Co. Ltd.
Industria de Diseno Textil SA
International Paper Co
SolarEdge Technologies Inc
Volkswagen

Rechtvaardige transitie in opkomende markten

Ganfeng Lithium Group Co Ltd
Impala Platinum Holdings Ltd
Pertamina Persero PT
Reliance Industries Ltd
SK Innovation Co Ltd

Sociale Impact van Gaming

NetEase Inc
Tencent Holdings Ltd

GOVERNANCE

Corporate Governance in Opkomende Markten

Coway Co Ltd
ENN Energy Holdings Ltd
Haier Smart Home Co Ltd
Hyundai Motor Co
Samsung Electronics Co Ltd

Corporate governance standaarden in Azië

Inpex Corp
Panasonic Corp.
Rohm Co Ltd
Shin-Etsu Chemical Co Ltd
SK Hynix Inc

Goed ondernemingsbestuur

Adyen NV
DSM-Firmenich AG
Heineken Holding NV
Koninklijke Ahold Delhaize NV
Signify NV
Unilever PLC

Verantwoordelijk beloningsbeleid

Booking Holdings Inc
Henkel AG & Co KGaA
NIKE Inc
Schneider Electric SE
Tesco PLC
WALT DISNEY CO/THE
Wolters Kluwer NV

STEMGERELATEERDE ENGAGEMENTS

AGM engagement 2023

Aegon NV
Agilent Technologies Inc
CBRE Group Inc
Deutsche Bank AG
Johnson & Johnson
Morgan Stanley
Plug Power Inc
Prosus NV
Prysmian SpA
Sociedad Quimica y Minera de Chile SA
Xylem Inc

SDGS

SDG engagement

Adobe Inc
Alphabet Inc
Amazon.com Inc

Amgen Inc
Apple Inc
AutoZone Inc
Bank of Montreal
CBRE Group Inc
Deutsche Boerse AG
eBay Inc
Grupo Bimbo SAB de CV
Hitachi Ltd.
Jeronimo Martins SGPS SA
L Oréal
LyondellBasell Industries NV
Meta Platforms Inc
Mr Price Group Ltd
Nasdaq Inc
Neste Oyj
Novartis AG
OTP Bank Nyrt
Rio Tinto PLC
Salesforce Inc
Samsung Electronics Co Ltd
Sandvik AB
Sony Group Corp
STMicroelectronics NV
TotalEnergies SE
Trane Technologies PLC
Union Pacific Corp
United Parcel Service Inc
Volvo AB

WERELDWIJDE CONTROVERSE

Palmolie

Wilmar International Ltd

Versnelling richting Parijs

Berkshire Hathaway Inc
Formosa Plastics Corp
ITOCHU Corp
Marubeni Corp
Mitsubishi Corp
Mitsui & Co Ltd
Nippon Steel Corp
Sumitomo Corp

Global Compact schendingen

Deze ondernemingen worden niet weergegeven vanwege de aard van de onderwerpen en de mogelijke impact van publicatie op de ondernemingen.

APPENDIX

Robeco's Active Ownership benadering

GEDRAGSCODES

Robeco maakt actief gebruik van zijn eigendomsrechten als aandeelhouder door, namens zijn klanten, een constructieve dialoog aan te gaan met ondernemingen. We geloven dat verbeteringen in het gedrag van ondernemingen ten aanzien van duurzaamheid kunnen leiden tot een verbeterd risico-rendementsprofiel van onze beleggingen. Robeco gaat de dialoog aan met ondernemingen van over de hele wereld, in zowel onze aandelen- als obligatieportefeuilles. We voeren drie typen engagement uit met de ondernemingen waarin we beleggen:

Value engagement

Een proactieve engagementbenadering gericht op langetermijnkwesties op het gebied van milieu, maatschappij of governance, die financieel materieel zijn of negatieve gevolgen hebben voor de duurzaamheid. Deze engagements duren doorgaans drie jaar, waarna de voortgang ten opzichte van de aanvankelijk gestelde doelen wordt geëvalueerd. Wanneer een engagement niet succesvol wordt afgesloten, rapporteren we dat aan de klanten en beleggingsteams, maar er volgt dan geen desinvestering.

Stemgerelateerd AVA engagement: Stemmen op de Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AVA) biedt aandeelhouders de mogelijkheid om direct feedback te geven aan een bedrijf - dan wel voorafgaand of na een AVA. Deze dialogen zijn van nature geen langetermijn engagements, maar unieke mogelijkheden om de impact van onze stembeslissingen te versterken. Goede corporate governance, maar ook andere duurzaamheidsonderwerpen die opkomen tijdens een aandeelhoudersvergadering en niet behandeld worden in andere categorieën van het engagement programma, behoren tot deze categorie.

SDG engagement

Een proactieve engagementbenadering die gericht is op het stimuleren van duidelijke en meetbare verbeteringen in de bijdrage van een onderneming aan een of meer van

de Duurzame Ontwikkelingsdoelen. De engagement loopt drie tot vijf jaar en heeft als startpunt het SDG-raamwerk van Robeco, waarbij ondernemingen worden geïdentificeerd met het potentieel aan belangrijke maatschappelijke behoeften te voldoen. Er wordt gewerkt met tijdgebonden mijlpalen voor het verwezenlijken van dit potentieel.

Enhanced engagement

Een reactieve engagement, gericht op ondernemingen die ernstig en systematisch in strijd handelen met minimale gedragsnormen op het gebied van onder meer mensenrechten, arbeid, milieu, biodiversiteit en bedrijfsethiek, zoals gedefinieerd in het UN Global Compact Principles of de OESO-richtlijnen voor Multinationale Ondernemingen. Als de Enhanced Engagement na twee tot drie jaar niet tot de gewenste verandering heeft geleid, kan uitsluiting uit het Robeco beleggingsuniversum een optie zijn. Klanten kunnen hier hun eigen discretie toepassen om het bedrijf wel of niet uit te sluiten.

In onze engagements streven we ernaar het gedrag van ondernemingen op het gebied van milieu, maatschappij en ondernemingsbestuur (environmental, social and governance, afgekort tot ESG) te verbeteren, met als doel de langetermijnprestaties van een onderneming te verbeteren, en uiteindelijk ook de kwaliteit van de beleggingen van onze klanten te verhogen.

Robeco hanteert een holistische benadering voor het integreren van duurzaamheid. We zien duurzaamheid als drijvende kracht achter veranderingen op lange termijn in markten, landen en ondernemingen, met een impact op toekomstige prestaties. Daarom nemen we duurzaamheid mee als een van de value drivers in ons beleggingsproces, net zoals we de financiële positie van ondernemingen en het marktmomentum meenemen.

Ga voor meer informatie naar onze website.

HET UN GLOBAL COMPACT

Een van de belangrijkste gedragscodes in het engagementproces van Robeco is het Global Compact van de Verenigde Naties. Het Global Compact ondersteunt ondernemingen en andere maatschappelijke spelers van over de hele wereld bij het stimuleren van maatschappelijk verantwoord ondernemen. Het is opgezet in het jaar 2000 en is de meest onderschreven gedragscode in zijn soort. Het Global Compact verlangt van ondernemingen dat zij binnen hun eigen invloedssfeer een aantal kernwaarden op het gebied van mensenrechten, arbeid, milieu en corruptiebestrijding omarmen, ondersteunen en naleven. Tien universele principes vormen de basis voor het omgaan met de uitdagingen van globalisering.

Mensenrechten

1. Ondernemingen dienen de internationaal aanvaarde mensenrechten te steunen en te respecteren;
2. en zich er steeds van te vergewissen dat zij niet medeplichtig zijn aan schending van mensenrechten.

Arbeid

3. Ondernemingen dienen de vrijheid van vakvereniging en de effectieve erkenning van het recht op collectieve onderhandelingen te steunen;
4. zich inspannend voor de uitbanning van iedere vorm van verplichte en gedwongen arbeid;
5. de effectieve afschaffing van kinderarbeid;
6. en de uitbanning van discriminatie in arbeid en beroep.

Milieu

7. Ondernemingen dienen voorzorg te betrachten bij hun benadering van milieu-uitdagingen;
8. initiatieven te ondernemen om een grotere verantwoordelijkheid voor het milieu te bevorderen;
9. en de ontwikkeling en de verspreiding van milieuvriendelijke technologieën te stimuleren.

Corruptiebestrijding

10. Ondernemingen dienen elke vorm van corruptie tegen te gaan, inclusief afpersing en omkoping.

Meer informatie is te vinden op <https://www.unglobalcompact.org/>

OESO-RICHTLIJNEN VOOR MULTINATIONALE ONDERNEMINGEN

De OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen zijn aanbevelingen van regeringen voor multinationale ondernemingen die actief zijn in of opereren vanuit landen die de richtlijnen volgen. Deze richtlijnen zijn een ander belangrijk raamwerk in het engagementproces van Robeco. Ze voorzien ondernemingen van niet-bindende principes en normen voor verantwoord ondernemen in een wereldwijde context, in overeenstemming met geldende wetgeving en internationaal erkende standaarden.

De aanbevelingen in de richtlijnen geven gestalte aan de gedeelde waarden van de regeringen van landen waar een groot deel van de internationale directe investeringen vandaan komen en waar veel van de grootste multinationale ondernemingen zijn gevestigd. De richtlijnen zijn erop gericht ondernemingen positief te laten bijdragen aan wereldwijde voortgang op het gebied van economie, milieu en maatschappij.

Meer informatie is te vinden op: <http://mneguidelines.oecd.org/>

INTERNATIONALE GEDRAGSCODES

Robeco heeft ervoor gekozen algemeen aanvaarde gedragscodes te hanteren om de ESG-verantwoordelijkheden van entiteiten waarin we beleggen te beoordelen. Robeco houdt zich aan een aantal onafhankelijke en breed geaccepteerde gedragscodes, verklaringen en best practices en is een ondertekenaar van verscheidene van deze codes.

Naast het Global Compact van de Verenigde Naties zijn de belangrijkste codes, principes en best practices voor engagement die Robeco volgt:

- De internationale governancebeginselen van het International Corporate Governance Network (ICGN)
- United Nations Global Compact
- Duurzame Ontwikkelingsdoelen van de Verenigde Naties
- Uitgangspunten van de Verenigde Naties inzake Bedrijven en Mensenrechten
- OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen
- OESO-richtsnoer voor institutionele beleggers

We volgen niet alleen zelf deze codes, maar verwachten ook van ondernemingen dat ze deze codes, principes en best practices volgen.

ROBECO'S STEMBELEID

Robeco moedigt goed ondernemingsbestuur en duurzame bedrijfsvoering aan, omdat deze in onze ogen bijdragen aan de creatie van aandeelhouderswaarde op de lange termijn. Het uitbrengen van stemmen op aandeelhoudersvergaderingen maakt deel uit van Robeco's Active Ownership-benadering. Robeco heeft het stembeleid zo ontworpen en geïmplementeerd dat we altijd stemmen in het beste belang van onze klanten.

Het beleid van Robeco ten aanzien van ondernemingsbestuur is gebaseerd op de internationaal geaccepteerde governancebeginselen van het International Corporate Governance Network (ICGN). Door actief gebruik te maken van ons stemrecht kunnen we, namens onze klanten, de betreffende ondernemingen aansporen de kwaliteit van het management te verhogen en het duurzaamheidsprofiel te verbeteren. We verwachten dat dit op de lange termijn een positieve uitwerking heeft op de creatie van aandeelhouderswaarde.

SAMENWERKING

Waar nodig stemt Robeco zijn engagementactiviteiten af met andere beleggers. Voorbeelden hiervan zijn Eumedion (een platform voor institutionele beleggers op het gebied van corporate governance), het Carbon Disclosure

Project (een samenwerkingsverband op het gebied van transparantie over CO₂-emissies van ondernemingen) en de Interfaith Center on Corporate Responsibility (ICCR).

Een ander belangrijk initiatief waar Robeco ondertekenaar van is, betreft de Principles for Responsible Investment (PRI) van de Verenigde Naties. In dit verband verklaren institutionele beleggers zich in te zetten voor verantwoord beleggen, zowel voor hun eigen beleggingen als naar buiten toe.

ROBECO'S ACTIVE OWNERSHIP-TEAM

De stem- en engagementactiviteiten van Robeco worden uitgevoerd door een speciaal Active Ownership-team. Het team is in 2005 opgericht als een centraal competence centre en is gevestigd in Rotterdam en Hongkong. Aangezien Robeco wereldwijd opereert, is het team multinationaal en meertalig. Deze diversiteit zorgt voor inzicht in het financiële, juridische en culturele klimaat waarin de ondernemingen opereren waarmee we in dialoog zijn.

Het Active Ownership-team is onderdeel van Robeco's Sustainable Investing Center of Expertise en wordt aangestuurd door Carola van Lamoen. Het Sustainable Investing Center of Expertise combineert onze kennis en ervaring op het gebied van duurzaamheid binnen het beleggingsdomein. Daarnaast stimuleert het leiderschap op het gebied van duurzaam beleggen door onze expertise en inzichten over duurzaam beleggen te bieden aan onze klanten, onze beleggingsteams, het bedrijf en de bredere markt.

Verder krijgt het Active Ownership-team input van professionele beleggers in de lokale kantoren van Robeco wereldwijd. Samen met ons wereldwijde klantenbestand gebruiken we dit netwerk om de impact van onze Active Ownership-activiteiten zo groot mogelijk te maken.

ROBECO

Robeco Institutional Asset Management B.V. (Robeco) is a pure play international asset manager founded in 1929. It currently has offices in 15 countries worldwide and is headquartered in Rotterdam, the Netherlands. Through its integration of fundamental, sustainability and quantitative research, Robeco is able to offer institutional and private investors a selection of active investment strategies, covering a range of asset classes.

Sustainability investing is integral to Robeco's overall strategy. We are convinced that integrating environmental, social and governance (ESG) factors results in better-informed investment decisions. Further we believe that our engagement with investee companies on financially material sustainability issues will have a positive impact on our investment results and on society.

More information can be found on our website.

Important information

Robeco Institutional Asset Management B.V. heeft een vergunning van de Autoriteit Financiële Markten te Amsterdam als beheerder van instellingen voor collectieve belegging in overdraagbare effecten (ICBE's) en alternatieve beleggingsfondsen (AIF's) ("Fonds(en)"). Dit marketingdocument is uitsluitend bedoeld voor professionele beleggers, in de zin van beleggers die gekwalificeerd zijn als professionele klanten, die hebben verzocht behandeld te worden als professionele klanten of gerechtigd zijn dergelijke informatie te ontvangen volgens van toepassing zijnde wetgeving. Robeco Institutional Asset Management B.V. en/of verbonden en aangesloten entiteiten en dochterondernemingen, ("Robeco"), zijn niet aansprakelijk voor enige schade voortvloeiend uit het gebruik van dit document. Gebruikers van deze informatie die beleggingsdiensten aanbieden in de Europese Unie, zijn zelf verantwoordelijk om te beoordelen of zij de informatie mogen ontvangen in overeenstemming met MiFID II-regelgeving. Voor zover deze informatie wordt gekwalificeerd als een redelijk en toepasselijk klein niet-geldelijk voordeel onder MiFID II, zijn gebruikers die beleggingsdiensten bieden in de Europese Unie zelf verantwoordelijk om te voldoen aan de relevante voorschriften voor het bijhouden van gegevens en transparantie. De informatie in dit document is gebaseerd op informatiebronnen die wij betrouwbaar achten en wordt verstrekt zonder enige garanties. Zonder verdere toelichting kan dit document niet worden beschouwd als compleet. Opinies, ramingen en voorspellingen kunnen op elk moment en zonder kennisgeving vooraf worden gewijzigd. In geval van twijfel raden wij u aan onafhankelijk advies in te winnen. Dit document is bedoeld om de professionele belegger te voorzien van algemene informatie over de specifieke capaciteiten van Robeco, maar is niet opgesteld door Robeco als beleggingsonderzoek en is geen beleggingsaanbeveling of advies om bepaalde effecten of beleggingsproducten te kopen of te verkopen of een bepaalde beleggingsstrategie of juridisch, boekhoudkundig of fiscaal advies te volgen. Alle rechten op de informatie in dit document zijn en blijven voorbehouden aan Robeco. Dit materiaal mag niet worden gekopieerd of gedeeld voor openbare doeleinden. Niets uit dit document mag worden gereproduceerd of openbaar worden gemaakt in welke vorm of op welke wijze dan ook, zonder Robeco's voorafgaande schriftelijke toestemming. Beleggen brengt risico's met zich mee. Voordat u gaat beleggen, dient u zich te realiseren dat terugbetaling van uw inleg niet gegarandeerd is. Beleggers dienen er zeker van te zijn dat zij het risico verbonden aan de producten of diensten die Robeco aanbiedt in hun thuisland volledig begrijpen. Beleggers dienen bovendien hun beleggingsdoelstelling en risicoprofiel te bepalen. Historische rendementen zijn uitsluitend bedoeld ter illustratie. Koersen van deelnemingen kunnen zowel omhoog als omlaag gaan en in het verleden behaalde rendementen bieden geen garantie voor de toekomst. Indien de getoonde performance uit het verleden luidt in een andere valuta dan de valuta van het land waar u woont, moet u er rekening mee houden dat als gevolg van schommelingen in de wisselkoers de getoonde performance hoger of lager kan zijn als deze wordt omgerekend naar uw lokale valuta. De performancegegevens zijn exclusief de commissies en kosten verschuldigd over het verhandelen van effecten in klantportefeuilles of over de uitgifte en terugkoop van units. Tenzij anders aangegeven is de performance i) gebaseerd op de koers na aftrek van kosten en ii) inclusief herbelegging van dividend. Meer informatie over de Fondsen wordt gegeven in het prospectus. De performance is exclusief de beheervergoeding. De in dit document genoemde lopende kosten zijn gebaseerd op het laatst verschenen jaarverslag op basis van het einde van het boekjaar. Dit document is niet gericht aan, of bedoeld voor distributie aan of gebruik door een persoon of entiteit die burger, woonachtig of gevestigd is in een plaats, staat, land of andere jurisdictie, waar de plaatselijk geldende wet- of regelgeving een dergelijk(e) distributie, document, beschikbaarheid of gebruik niet toestaat, of waardoor een Fonds of Robeco Institutional Asset Management B.V. zou worden onderworpen aan een verplichting tot registratie of licentiëring binnen een dergelijke jurisdictie. Een besluit om in te tekenen op belangen in een Fonds dat wordt aangeboden in een bepaalde jurisdictie, dient alleen te worden genomen op basis van informatie aanwezig in het prospectus. Deze informatie kan afwijken van de informatie in dit document. Potentiële inschrijvers op aandelen dienen zelf informatie in te winnen over wettelijke vereisten die eveneens van toepassing zijn, alsook over de geldende regelgeving met betrekking tot deviezencontrole en belastingen in het land waarvan zij ingezetene zijn dan wel waar zij hun woon- of verblijfplaats hebben. De Fondsinformatie, indien aanwezig, in dit document is slechts geldig in samenhang met het prospectus en dit document dient te allen tijde in samenhang met het prospectus te worden gelezen. Meer informatie over het Fonds en de bijbehorende risico's wordt gegeven in het prospectus. Het prospectus en het Essentiële-informatiedocument voor de Robeco-fondsen zijn allemaal kosteloos te verkrijgen op de websites van Robeco.

Aanvullende informatie voor Amerikaanse beleggers

Robeco wordt beschouwd als een 'deelnemende gelieerde partij' en sommige medewerkers zijn 'verbonden personen' van Robeco Institutional Asset Management US Inc. ("RIAM US") volgens de relevante SEC-richtlijnen voor 'no action'. Medewerkers die zijn geïdentificeerd als verbonden personen van RIAM US verrichten activiteiten die direct of indirect verband houden met de beleggingsadviesdiensten van RIAM US. In dat geval worden deze personen geacht op te treden namens RIAM US, een bij een Amerikaanse SEC geregistreerde beleggingsadviseur. De SEC-regels zijn alleen van toepassing op klanten, potentiële klanten en beleggers van RIAM US. RIAM US is een volledige dochteronderneming van ORIX Corporation Europe N.V. en biedt beleggingsadviesdiensten aan institutionele klanten in de VS.

Aanvullende informatie voor Amerikaanse beleggers in het buitenland – Reg. S.

Het Robeco Capital Growth Funds is niet geregistreerd onder de United States Investment Company Act van 1940, zoals gewijzigd, noch onder de United States Securities Act van 1933, zoals gewijzigd. Geen van de aandelen mag worden aangeboden of verkocht, direct of indirect, in de Verenigde Staten of aan een 'US person'. Een 'US person' is gedefinieerd als (a) een persoon die een burger of inwoner is van de Verenigde Staten voor de federale inkomstenbelasting; (b) een onderneming, vennootschap of ander lichaam die/dat is opgericht naar Amerikaans recht of is gevestigd in de Verenigde Staten; (c) een vermogen of trust waarvan de inkomsten onderhevig zijn aan de Amerikaanse federale inkomstenbelasting, ongeacht of deze inkomsten effectief betrekking hebben op een Amerikaanse transactie of onderneming. Dit materiaal mag in de Verenigde Staten alleen worden verspreid aan een persoon die een 'distributeur' is of die geen 'US person' is, zoals gedefinieerd in Regulation S van de Amerikaanse Securities Act van 1933 (zoals gewijzigd).

Aanvullende informatie voor in Australië of Nieuw-Zeeland gevestigde beleggers

Dit document wordt in Australië verspreid door Robeco Hong Kong Limited (ARBN 156 512 659) ("RIAM BV"). Robeco Hong Kong Limited heeft volgens de Australische Corporations Act van 2001 (Cth) conform ASIC Class Order 03/1103 geen Australische licentie voor financiële dienstverleners te hebben. Robeco valt onder toezicht van de Securities and Futures Commission en onder de wetgeving van Hongkong. Deze wetgeving kan afwijken van de wetgeving in Australië. Dit document wordt alleen verspreid naar zakelijke klanten zoals gedefinieerd in de Corporations Act van 2001 (Cth). Dit document mag niet worden gedistribueerd of verspreid, hetzij direct of indirect, aan personen die in een andere klasse vallen. In Nieuw-Zeeland is dit document alleen beschikbaar voor wholesale beleggers volgens bepaling 3(2) van Schedule 1 van de Financial Markets Conduct Act 2013 (FMCA). Dit document is niet bedoeld voor openbare distributie in Australië en Nieuw-Zeeland.

Aanvullende informatie voor in Oostenrijk gevestigde beleggers

Deze informatie is uitsluitend bedoeld voor professionele beleggers of in aanmerking komende tegenpartijen in de zin van de Oostenrijkse Wet toezicht effectenverkeer.

Aanvullende informatie voor in Brazilië gevestigde beleggers

Het Fonds mag niet worden aangeboden of verkocht in Brazilië. Derhalve is het Fonds niet geregistreerd en zal het fonds ook niet geregistreerd worden bij de Braziliaanse Securities Commission (CVM) en het fonds is evenmin ingediend bij de voornoemde instelling voor goedkeuring. Documenten die verband houden met het Fonds en de daarin opgenomen informatie mogen niet worden verstrekt aan het publiek in Brazilië, aangezien het Fonds niet genoteerd is aan een beurs in Brazilië, en evenmin mogen ze worden gebruikt in samenhang met een aanbieding voor inschrijving op of verkoop van effecten aan het publiek in Brazilië.

Aanvullende informatie voor in Brunei gevestigde beleggers

Het Prospectus heeft betrekking op een particuliere collectieve beleggingsregeling die niet onderworpen is aan enige vorm van binnenlandse regulering door de Autoriti Monetari Brunei Darussalam ("Autoriteit"). Het Prospectus is uitsluitend bedoeld voor verspreiding onder specifieke categorieën beleggers, zoals gespecificeerd in paragraaf 20 van de Securities Market Order, 2013, en mag bijgevolg niet worden overhandigd aan, of vertrouwd worden door, een particuliere cliënt. De Autoriteit is niet verantwoordelijk voor het controleren of verifiëren van enig prospectus of andere documenten in verband met deze collectieve beleggingsregeling. De Autoriteit heeft het Prospectus of andere bijbehorende documenten niet goedgekeurd en heeft geen stappen ondernomen om de informatie in het Prospectus te verifiëren, en draagt daarvoor geen enkele verantwoordelijkheid. De deelnemingen waarop het Prospectus betrekking heeft, kunnen illiquide zijn of onderworpen zijn aan beperkingen op hun doorverkoop. Potentiële kopers van de aangeboden deelnemingen dienen daar hun eigen due diligence op uit te voeren.

Aanvullende informatie voor in Canada gevestigde beleggers

Geen beurstoezichthouder of vergelijkbare autoriteit in Canada heeft dit document of de voordelen van de hierin beschreven effecten beoordeeld of op welke manier dan ook goedgekeurd, en elke hiermee strijdige verklaring is een overtreding. Robeco Institutional Asset Management B.V. verlaat zich op de vrijstelling voor internationale dealers en internationale adviseurs in Quebec en heeft McCarthy Tétraut LLP aangesteld als diens agent voor dienstverlening in Quebec.

Aanvullende informatie voor in Chili gevestigde beleggers

Noch Robeco noch de Fondsen zijn geregistreerd bij de Comisión para el Mercado Financiero conform wetnummer 18.045, de Ley de Mercado de Valores en daaronder vallende regulering. Dit document is niet bedoeld als een aanbod of uitnodiging voor inschrijving voor of de aankoop van aandelen van het Fonds in Chili, behalve aan specifieke personen die op eigen initiatief deze informatie hebben aangevraagd. Het moet derhalve worden behandeld als een 'persoonlijk aanbod' volgens artikel 4 van de Ley de Mercado de Valores (een aanbod dat niet is gericht aan het grote publiek of aan een bepaalde sector of specifieke groep van het publiek).

Aanvullende informatie voor in Colombia gevestigde beleggers

Dit document is niet bedoeld als openbare aanbieding in de Republiek Colombia. De aanbieding van het fonds is gericht op minder dan 100 specifiek geselecteerde beleggers. Het fonds mag niet worden gepromoot en op de markt worden gebracht in Colombia of aan inwoners van Colombia, tenzij genoemde promotie en vermarkting plaatsvinden conform Besluit 2555 uit 2010 en andere toepasselijke wet- en regelgeving in verband met de promotie van buitenlandse Fondsen in Colombia. De verspreiding van dit prospectus en de aanbieding van aandelen kan in bepaalde jurisdicties aan beperkingen onderhevig zijn. De informatie in dit prospectus dient slechts als algemene richtlijn. Het is de verantwoordelijkheid van personen die in het bezit zijn van dit prospectus en die wensen in te schrijven op aandelen om zich op de hoogte te stellen van de van toepassing zijnde wet- en regelgeving en zich daaraan te houden. Potentiële inschrijvers op de aandelen dienen zelf informatie in te winnen over mogelijk toepasselijke wettelijke vereisten, regelgeving met betrekking tot deviezencontrole en geldende belastingvoorschriften in het land waarvan zij ingezetene zijn dan wel waar zij hun woon- of verblijfplaats hebben.

Aanvullende informatie voor in het Dubai International Financial Centre (DIFC) in de Verenigde Arabische Emiraten gevestigde beleggers

Dit materiaal wordt verspreid door Robeco Institutional Asset Management B.V. (DIFC Branch) gevestigd te Office 209, Level 2, Gate Village Building 7, Dubai International Financial Centre, Dubai, PO Box 482060, UAE. Robeco Institutional Asset Management B.V. (DIFC Branch) valt onder toezicht van de Dubai Financial Services Authority ("DFSA") en doet alleen zaken met professionele klanten of tegenpartijen op de markt, niet met particuliere personen in de zin van de DFSA.

Aanvullende informatie voor in Frankrijk gevestigde beleggers

Robeco Institutional Asset Management B.V. mag in Frankrijk zijn diensten aanbieden. Robeco Frankrijk is een dochteronderneming van Robeco en richt zich op het promoten en distribueren van de fondsen van de groep aan professionele beleggers in Frankrijk.

Aanvullende informatie voor in Duitsland gevestigde beleggers

Deze informatie is uitsluitend bedoeld voor professionele beleggers of in aanmerking komende tegenpartijen in de zin van de Duitse Wet op de effectenhandel.

Aanvullende informatie voor in Hongkong gevestigde beleggers

De inhoud van dit document is niet gecontroleerd door de Securities and Futures Commission ("SFC") in Hongkong. Als er ook maar enige twijfel bestaat over de inhoud van dit document, dient u onafhankelijk deskundig advies in te winnen. Dit document wordt verspreid door Robeco Hong Kong Limited ("Robeco"). Robeco valt onder toezicht van de SFC in Hongkong.

Aanvullende informatie voor in Indonesië gevestigde beleggers

Het Prospectus vormt geen aanbod tot verkoop, noch een verzoek tot aankoop van effecten in Indonesië.

Aanvullende informatie voor in Italië gevestigde beleggers

Dit document is uitsluitend bestemd voor gekwalificeerde beleggers en particuliere en professionele klanten (zoals beschreven in artikel 26 (1) (b) en (d) in de Consob-Verordening Nr. 16190 van 29 oktober 2007). Indien dit document ter beschikking wordt gesteld aan distributeurs en door hen bevoegde personen voor promotie- en marketingactiviteiten, mag dit document alleen worden gebruikt voor het doel waarvoor het is ontworpen. Het is niet toegestaan de gegevens en informatie in dit document te gebruiken voor de communicatie met toezichthouders. Dit document bevat geen informatie om, concreet, de beleggingsstandens te bepalen en daarom kunnen, en mogen, op basis van dit document geen beleggingsbeslissingen worden genomen.

Aanvullende informatie voor in Japan gevestigde beleggers

Dit document is uitsluitend bestemd voor gekwalificeerde beleggers en wordt verspreid door Robeco Japan Company Limited, geregistreerd in Japan als Financial Instruments Business Operator, [de directeur van Kanto Local Financial Bureau (FIBO) registratienummer 2780, lid van Japan Investment Advisors Association].

Aanvullende informatie voor in Zuid-Korea gevestigde beleggers

De Beheermaatschappij beweert op geen enkele manier dat de ontvangers van het Prospectus in aanmerking komen om de Aandelen te verwerven onder de wetten van Zuid-Korea, waaronder, maar niet beperkt tot, de Foreign Exchange Transaction Act en de voorschriften in het kader daarvan. De Aandelen zijn niet geregistreerd onder de Financial Investment Services and Capital Markets Act van Zuid-Korea, en geen van de Aandelen mag worden aangeboden, verkocht of geleverd, of worden aangeboden of verkocht aan personen voor wederaanbieding of wederverkoop, direct of indirect, in Zuid-Korea of aan inwoners van Zuid-Korea, behalve in overeenstemming met de toepasselijke wet- en regelgeving van Zuid-Korea.

Aanvullende informatie voor in Liechtenstein gevestigde beleggers

Dit document wordt uitsluitend verspreid naar in Liechtenstein gevestigde, officieel erkende financiële intermediairs (zoals banken, discretionaire portefeuillemanagers, verzekeringsmaatschappijen, paraplufondsen) die niet van plan zijn voor eigen rekening te beleggen in het (de) in het document vermelde Fonds(en). Dit materiaal wordt verspreid door Robeco Switzerland Ltd, postadres: Josefstrasse 218, 8005 Zürich, Zwitserland. Als vertegenwoordiger en betaalkantoor in Liechtenstein fungeert LGT Bank Ltd., Herrengasse 12, FL-9490 Vaduz, Liechtenstein. Het prospectus, het Essentiële-informatiedocument, de statuten van de vennootschap, de jaarverslagen en halfjaarberichten van het (de) Fonds(en) zijn verkrijgbaar bij de vertegenwoordiger of via de website.

Aanvullende informatie voor in Maleisië gevestigde beleggers

In het algemeen is geen aanbod of verkoop van de Aandelen toegestaan in Maleisië, tenzij een Erkenningsvrijstelling of de Prospectusvrijstelling van toepassing is: ER IS GEEN ACTIE ONDERNOMEN, NOCH ZAL ER ACTIE WORDEN ONDERNOMEN, OM TE VOLDOEN AAN DE WETGEVING VAN MALEISIË INZAKE HET BESCHIKBAAR STELLEN, HET AANBIEDEN VOOR INSCHRIJVING OF AANKOOP, OF HET UITGEVEN VAN EEN UITNODIGING TOT INSCHRIJVING OP OF AANKOOP OF VERKOOP VAN DE AANDELEN IN MALEISIË OF AAN PERSONEN IN MALEISIË, AANGEZIEN HET NIET DE BEDOELING VAN DE EMITTENT IS DAT DE AANDELEN IN MALEISIË BESCHIKBAAR WORDEN GESTELD OF ONDERDEEL UITMAKEN VAN EEN AANBOD OF EEN UITNODIGING TOT INSCHRIJVING OF AANKOOP IN MALEISIË. NOCH DIT DOCUMENT, NOCH ENIG ANDER DOCUMENT OF MATERIAAL MET BETREKKING TOT DE AANDELEN MAG IN MALEISIË WORDEN VERSPREID OF IN OMLOOP WORDEN GEBRACHT. NIEMAND MAG EEN UITNODIGING OF AANBOD OF EEN UITNODIGING OM DE AANDELEN IN MALEISIË TE VERKOPEN OF TE KOPEN BESCHIKBAAR STELLEN OF DOEN, TENZIJ DIE PERSOON DE NODIGE ACTIE ONDERNEEMT OM TE VOLDOEN AAN DE MALEISISCH WET.

Aanvullende informatie voor in Mexico gevestigde beleggers

De fondsen zijn niet geregistreerd en zullen ook niet geregistreerd worden bij de National Registry of Securities of beheerd worden door de Mexicaanse National Banking and Securities Commission, en mag daardoor niet publiekelijk worden aangeboden of verkocht in Mexico. Robeco en een onderwriter of inkoper mogen de fondsen in Mexico wel via onderhandse plaatsing aanbieden of verkopen aan institutionele en geaccrediteerde beleggers, conform Artikel 8 van de Mexicaanse wet op de effectenmarkt.

Aanvullende informatie voor in Peru gevestigde beleggers

De Superintendencia del Mercado de Valores (SMV) houdt geen toezicht op dit Fonds en dus ook niet op het beheer ervan. De informatie die het Fonds aan zijn beleggers verstrekt en de andere diensten die het aan hen verleent, vallen uitsluitend onder de verantwoordelijkheid van de Administrateur. Dit prospectus is niet bedoeld voor openbare verspreiding.

Aanvullende informatie voor in Singapore gevestigde beleggers

Dit document is niet geregistreerd bij de Monetary Authority of Singapore ("MAS"). Dientengevolge mag dit document niet in omloop worden gebracht of direct of indirect worden gedistribueerd aan personen in Singapore anders dan (i) een institutionele belegger in de zin van Hoofdstuk 304 van de SFA, (ii) een relevante persoon als bedoeld in Hoofdstuk 305(1), of enig persoon als bedoeld in Hoofdstuk 305(2), en overeenkomstig de voorwaarden als omschreven in Hoofdstuk 305 van de SFA of (iii) anderszins op grond van en overeenkomstig de voorwaarden van enige andere van toepassing zijnde bepaling van de SFA. De inhoud van dit document is niet gecontroleerd door de MAS. Een besluit om deel te nemen in het Fonds dient alleen dan te worden genomen nadat de hoofdstukken over beleggingsoverwegingen, strijdigheid van belangen, risicofactoren en de toepasselijke verkoopbeperkingen van Singapore (zoals omschreven in de paragraaf "Belangrijke informatie voor beleggers in Singapore") in het prospectus zijn gelezen. Raadpleeg een deskundig adviseur indien u twijfelt over de strenge bepalingen die gelden voor het gebruik van dit document, de wettelijke status van het Fonds, toepasselijke wettelijke bescherming, bijbehorende risico's en geschiktheid van het Fonds voor uw doelstellingen. Beleggers dienen er rekening mee te houden dat alleen de subfondsen genoemd in de bijlage bij het hoofdstuk "Belangrijke informatie voor beleggers in Singapore" van het prospectus ("Subfondsen") beschikbaar zijn voor beleggers in Singapore. De Subfondsen zijn aangemerkt als beperkte buitenlandse programma's onder de Securities and Futures Act, Sectie 289 van Singapore ("SFA") en geven als zodanig recht op vrijwaring van de verplichting tot registratie van het prospectus uit hoofde van de vrijwaringen onder Paragraaf 304 en Paragraaf 305 van de SFA. De Subfondsen zijn niet goedgekeurd of erkend door de MAS en aandelen in de Subfondsen mogen in Singapore niet aan particuliere personen worden aangeboden. Het prospectus van het Fonds is geen prospectus in de zin van de SFA. Derhalve is wettelijke aansprakelijkheid in de zin van de SFA met betrekking tot de inhoud van prospectussen niet van toepassing. De Subfondsen mogen alleen worden aangeboden aan personen die over voldoende ervaring en kennis beschikken om de risico's te begrijpen die verbonden zijn aan het beleggen in dergelijke programma's, en die voldoen aan bepaalde andere criteria zoals genoemd in Paragraaf 304, Paragraaf 305 of een andere toepasselijke bepaling van de SFA en de daaruit voortvloeiende wetgeving. U dient goed te overwegen of de belegging voor u geschikt is. Robeco Singapore Private Limited heeft een kapitaalmarktlicentie voor fondsmanagement uitgegeven door de MAS en is op grond van deze licentie onderworpen aan bepaalde klantrestricties.

Aanvullende informatie voor in Spanje gevestigde beleggers

Robeco Institutional Asset Management B.V., Sucursal en España, met identificatienummer W0032687F en statutair gevestigd te Calle Serrano 47-14° in Madrid, is geregistreerd in het Spaanse Handelsregister in Madrid, in volume 19.957, pagina 190, artikel 8, vel M-351927 en bij de National Securities Market Commission (CNMV) in het Officiële Register voor filialen van Europese bedrijven die beleggingsdiensten aanbieden, met nummer 24. De genoemde beleggingsfondsen of ICBE in dit document zijn gereguleerd door de betreffende autoriteiten in het land van oorsprong en zijn geregistreerd in de Special Registry van de CNMV voor Foreign Collective Investment Institutions die op de markt worden gebracht in Spanje.

Aanvullende informatie voor in Zuid-Afrika gevestigde beleggers

Robeco Institutional Asset Management B.V. is geregistreerd bij en valt onder toezicht van de Financial Sector Conduct Authority in Zuid-Afrika.

Aanvullende informatie voor in Zwitserland gevestigde beleggers

Het (de) Fonds(en) is (zijn) gevestigd in Luxemburg. Dit document wordt in Zwitserland uitsluitend verspreid naar gekwalificeerde beleggers, zoals gedefinieerd in de Zwitserse Collective Investment Schemes Act (CISA). Dit materiaal wordt verspreid door Robeco Switzerland Ltd, postadres: Josefstrasse 218, 8005 Zürich. ACOLIN Fund Services AG, postadres: Leutschenbachstrasse 50, 8050 Zürich, treedt op als de Zwitserse vertegenwoordiger van het (de) Fonds(en). UBS Switzerland AG, Bahnhofstrasse 45, 8001 Zürich, postadres: Europastrasse 2, P.O. Box, CH-8152 Opfikon, treedt op als Zwitsers betaalkantoor. Het prospectus, het Essentiële-informatiedocument, de statuten van de vennootschap, de jaarverslagen en halfjaarverslagen van het (de) Fonds(en), en het overzicht van aan- en verkopen van het (de) Fonds(en) gedurende het boekjaar zijn kosteloos verkrijgbaar bij het kantoor van de Zwitserse vertegenwoordiger ACOLIN Fund Services AG. De prospectussen zijn ook verkrijgbaar via de website.

Aanvullende informatie voor fondsen/diensten van het merk RobecoSAM

Robeco Switzerland Ltd, postadres Josefstrasse 218, 8005 Zürich, Zwitserland heeft een vergunning van de Zwitserse Toezichthouder op de Financiële Markten FINMA als beheerder van collectieve beleggingen. Het merk RobecoSAM is een geregistreerde handelsnaam van Robeco Holding B.V. Het merk RobecoSAM wordt gebruikt om diensten en producten op de markt te brengen met de expertise van Robeco in duurzaam beleggen. Het merk RobecoSAM moet niet worden beschouwd als een afzonderlijke juridische entiteit.

Aanvullende informatie voor in Taiwan gevestigde beleggers

De inhoud van dit document is niet gecontroleerd door enige toezichthoudende instantie in Hongkong. Als er ook maar enige twijfel bestaat over de inhoud van dit document, dient u onafhankelijk deskundig advies in te winnen. Dit document wordt verspreid door Robeco Hong Kong Limited ("Robeco"). Robeco valt onder toezicht van de Securities and Futures Commission in Hongkong.

Aanvullende informatie voor in Thailand gevestigde beleggers

Het Prospectus is niet goedgekeurd door de Securities and Exchange Commission, die geen verantwoordelijkheid neemt voor de inhoud ervan. Er zal in Thailand geen publiek aanbod worden gedaan om de Aandelen te kopen en het Prospectus is uitsluitend bedoeld om te worden gelezen door de geadresseerde en mag niet worden doorgegeven aan, uitgegeven aan of getoond aan het publiek in het algemeen.

Aanvullende informatie voor in de Verenigde Arabische Emiraten gevestigde beleggers

Sommige Fondsen waarnaar wordt verwezen in dit marketingmateriaal, zijn geregistreerd bij de UAE Securities and Commodities Authority (de "Authority"). Van alle geregistreerde Fondsen is informatie te vinden op de website van de Authority. De Authority aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de nauwkeurigheid van de informatie in dit materiaal/document, noch voor het niet nakomen van plichten en verantwoordelijkheden door personen die betrokken zijn bij het beleggingsfonds.

Aanvullende informatie voor in het Verenigd Koninkrijk gevestigde beleggers

Robeco heeft een vergunning van en valt onder het toezicht van de Financial Conduct Authority.

Aanvullende informatie voor in Uruguay gevestigde beleggers

De verkoop van het Fonds wordt aangemerkt als een onderhandse plaatsing conform paragraaf 2 van wet 18.627 van Uruguay. Het Fonds mag niet worden aangeboden of verkocht aan het publiek in Uruguay, met uitzondering van omstandigheden waarin geen sprake is van openbare aanbieding of verspreiding onder de wet- en regelgeving van Uruguay. Het Fonds is en wordt niet geregistreerd bij de Financial Services Superintendency van de Centrale Bank van Uruguay. Het Fonds komt overeen met beleggingsfondsen die geen beleggingsfondsen zijn in de zin van de herziene wet 16.774 van Uruguay van 27 september 1996.

© Q2/2023 Robeco

ROBECO
The Investment Engineers